

Független Magyarország

Egy szám
12
fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164

Feladvó szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.
Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8

Egy szám
12
fillér.

Főzik a magyart.

A konyhafőnöknő szónak magyar, de fogalomnak nem. A magyar embernek ötvenig a szakácsnő viseli gondját, ötvenen túl az orvos, akinek módja van benne, azének gyomorkurával a karlsbadi doktor. Aki konyhafőnöknőre bizza magát, az nem lehet magyar ember, vagy — a legelső magyar ember lehet. Már t. i. az, akiről tudnia kell a legkisebb falusi gyereknek is, hogy ő a legelső magyar ember. A háborúig nem is volt e tudomány körül semmi baj.

De ne is legyen, mert csak egy kis kitarítás még és megint lesz legelső magyar ember. Hiszen a konyhafőnöknő már meg is van hozzá s most már bizhatunk benne, hogy a jó Isten majd csak hozzá segít a többihez is. A fő az, hogy Zita felséges asszony, az anvakirálynő Diósgyőrből vitetett Lequeitióba konyhafőnöknőt, akit Süss Lujza asszonynak hívnak s aki háromszázkilencvenöt pengőt ruháért, kvártélyal, kupháért és teljes ellátással, hogy csirkepörköltet és pujsunella-mártást főzzön az udvarnak. Mert akármit beszél, olyan világ van most Lequeitióban, hogy ott csupán már csak magyar kosztón élnek.

Most már erre azt mondhatná valaki és bizonyosan lesz is, aki azt mondja, hogy nem nagyon izléses dolog a királyok gyomrába nézni, akiknek végre mégis csak joguk van olyan konyhát tartani, amilyent akarnak. Ez a jog nemcsak a boltosokat és vincelléreket illeti meg, hanem a királyokat is. Szentigaz, aláírjuk. Viszont ha a legitimista propaganda megsérti ezt a privát jogot és nagy nemzeti vívmányul helyezi el a magyar sajtóban, hogy a királyék ezentúl bors helyett paprikával főznek és nem cukrot hintenek a turós csuszára, hanem sót, akkor nekünk is jogunk van kijelenteni, hogy nem vagyunk meghatva. Nagyon kedves ez a figyelem a lovagias magyar nemzet iránt, de egy kicsit elkésett. Volt idő, mikor egy-két nemzeti vívmánnyal száz esztendőre meg lehetett főzni a magyar nemzetet, de azokat az időket nem használta ki a Habsburg-di-

nasztia s azokat az időket többé nem lehet visszahozni. Legkevésbé Süss Lujza asszonnyal, a Diósgyőrből vitetett magyar konyhafőnöknővel. Ne kívánja tőlünk senki, hogy a csirkepapríkást és a pujsunella-mártást közjogi alapon értékeljük és olyan kitűnő lelkesedéssel fogadjuk, amilyenről soha se volt alkalmunk fogadni az önálló magyar bankot, a külön vámterületet és a magyar nemzeti hadsereget. Tisztelet-becsület a diósgyőri szakácsnő okleveles tudományának, de maradék életünket és vérünket nem ajánlhatjuk fel többé érte.

Nem arról van szó, hogy a Habsburgok kultuszában fűződő magyarok ne csináljanak legitimista propagandát. Mi nem vagyunk olyan szigorúak, mint ami-

lyen a törvény, legalább elméletben. Nekünk nincs elméleti kifogásunk a Habsburg-propaganda ellen, csak a propaganda izléses, okos és korszerű legyen. Tessék kimutatni, mi haszon várható a Habsburg-restaurációból. Tessék azzal az ígérettel korteskedni, hogy a Habsburg királyért nem kell az országnak eltartani a dinasztia egész felmenő és lemenő rokonságát, hozzájuk számítva még a pármái familiát is, a Zita felséges asszony nagynvái fivéreit, akik közül az egyik éppen a napokban adott intervjut arról, hogy milyen öröm volt neki a francia hadseregben a monarchia ellen harcolni. Győzzenek meg arról, hogy jelöltjük beéri Szent István ezeréves fényű koronájával és nem alar a magyarság

kockára tételével császárt játszani. Ezt értjük izléses, okos és korszerű propaganda alatt. De a konyhafőnöknő-féle trükköket nem tartjuk se izlésesnek, se okosnak, se korszerűnek. A háboru előtt és a háboru alatt időnként hivatalos kommunikét adtak ki arról, hogy „Zita magyarul tanul” s kezdetben az ilyen hírt mindig viharos lelkesedéssel vezércikknek kommentálták. Később elhallgattak a kommunikék, mert a magyarok kezdtek csodálkozni azon, hogy milyen magyar tudomány lehet az, amit minden két esztendőben újra kell kezdeni. Azóta pedig semmivel se lettünk hisztényebbek és jövőendőbeli dinasztianktól más kvalifikációt kívánunk, mint amilyen a diósgyőri konyhafőnöknő.

Látogatás a Damjanics-cserkészek fonyódi táborhelyén.

Fonyód, Anna nap.

Az alábbi cikket egy bajai ur-asszony, előkelő állami főosztályos felesége írta a F. M.-nak Fonyódról, ahol látogatást tett a gimnáziumi cserkészek nyári táborhelyén.

Színes, eleven kép. A tábor cserkész botos-ór járkálja körül olyan komolysággal, amely bármely nagy katonának is becsülete-re válnék.

Középen tisztás a tábori zászló, magas árbócon büszke öntudattal hirdeti, hogy e helyen a kötelességtudásáról és fegyelmezett-ségéről jól ismert Damjanics cserkészcsapat ütött tábor. A tisztás körül helyezkednek el a cserkészfiúk sátrai. Keskeny fenyves erdőbe lépünk s a bejáratnál szemben mindjárt a parancsnoki sátrat találjuk. Egyszerű sátor minden külső dísz nélkül, de a felállítás praktikus és szilárd. Cövekhez erősített kötelek tartják jobbról-balról. Hogy hozzá-értéssel szerkesztették meg nemcsak ezt, de a többi is, azt az előző nap kiállott nagy vihar fényesen beigazolta. Háztető formájú sátrak, alattuk eleven, lázas nyüzsgő élet. Egyik fiú éppen levelet ír, a másik fújja a futball belső gummiját, emittkettő sakkozik, két fontoskodó ki-

nicel: egynehány indul a Balatonra fürdeni.

Távolabb magas kémény látszik: 4 vasrud fölött ponyva feszül: alatta a konyha. Itt Hechtl Józsa szorgoskodik, hogy a napi munkában, játékokban, fürdésben és hancurozásban kiéhezett „mokusok”, „farkasok” és „sasok” megkapják, ami a jó hangulathoz annyira fontos: a jó táplálékot. Ma éppen szalonnával tüzdelt marhasült kellemes illata csiklandozza a közeledő étvágyát. Józsa derék munkát végez a parancsnokon kívül. Ő a másik leke a tábornak. Odaadással végzett munkája nagy körültekintést, kitartást és türelmet igényel.

Reggel 6 óra. A kürtös az ébresztőt fújja. A sátrak előlapjai fölnyílnak és egymásután lépnek ki rajta a cserkész fiúk, félig álmosan, amely azonban egy-kettőre eltűnik, mert a reggeli friss levegő, a fiúk között uralkodó jókedv, majd a Balaton friss vize végkép elűzi szemükből az álomosságot.

Megy a csapat egyenkint le a Balatonra mosdani. Újból harsan a kürt, zászló felvonás, tisztelgés, majd imára vonulnak a cserkészek. Dr. Bartók Egyed parancsnok imát s misét mond. Közben a szolgálatos órs elindul dolgára,

bevásárolni, ki fát hordani s a konyhánál szükséges előkészületeket megtenni. Míse után reggeli. Tejes cacao, vagy tej jóízű kenyérről. A délelőtti rendszerint fürdésel telik el, amire az idő igen kedvező. Egy óraker ebéd, utána csendes pihenő. Délután újból a Balaton hős vize csalogatja a cserkészeket, amely sekély, egyenletes medrénél fogva kiválóan alkalmas arra, hogy a fiúk minden veszély nélkül fürdőjenek és hancurozzanak benne. Megy is a fürdés vig lubicokolás, vízipótló, míg csak a játékoskedvű fiúk ebbe is belefáradnak és a táborban töltik az időt apróbb szórakozásokkal vacsoráig. Legszebb, lehangulatosabb része a tábori életnek az est. Vacsora után a fiúk tábor-tűzet gyujtanak, ahol vig nóta mellett gyönyörködnek a magasba szálló lángokban, vagy kacagnak nagyokat egy-két talpraesett fickó mókáin.

Majd ez is véget ér és jön az est legünnepélyesebb pontja: a zászlóbontás. A csapat tiszteleg, közben altaró dalszerű melódia hangzik fel s a zászlót levelezik. Utána az oltárhoz vonulnak esti imára. Bartók parancsnok cserkészimát mond, melynek végzetével mindenki nyugvóra tér. Elül a zaj s 10 perc múlva kürtcszó jezi, hogy a reggeli ébresztőig nincs helye semmiféle hangos beszédnek, vagy hancurozásnak. De nincs is szükség ilyenmü

Nyári cikkeinket az előirt, — általánosan ismert — szabott árnál

10 százalékkal olcsóbban adjuk.

Fürdőcikkeket, köppenyekeket, nyári trikókat, gyermek zokerit, szandált, tenniszcipőt stb.
FISCHER PÁL divatüzletében — BAJA — FENYVESI ÁRUHÁZBAN.

figyelmeztetőre, mert az egész napi mozgásban fáradt fiúk, amint lehajjták a fejüket, máris józú álomba merülnek. A táborban csendes minden, csak a kiállított örök léptei árulják el, hogy Isten vigyázó szemén kívül éber cserkészek is őrködnek társaik nyugalma fölött. De nyílik a parancsnoki sátor, megjelenik Bartók parancsnok alakja, aki sátorról-sátorra megy, hogy meggyőződjék, rendben van-e minden, alszanak-e a fiúk?

Ez röviden egyszerű leírása a cserkész tábor napi életének. De hogy ezen belül mekkora tartalom rejlik, hogy milyen kedvező hatása van a táborozásnak az ifjú testi és lelki fejlődésére, végül, hogy egészség szempontjából mit jelent a testet-lelket edző tábori élet, ezt, aki rátekint az eleven cserkész fiukra, különösen ha módja volt legalább egy napot köztük tölteni, gyönyörködve állapítja meg. A féltő gondtal és szeretettel még a széltől is óvott kis cserkész vidáman megy a Balatonra mosdani a reggeli friss levegőben. Még csak náthája sincs egyiknek sem.

A táborhelyet körültekintéssel, szerencsésen választották ki. Közel a Balatonhoz és mindenhez, amire a tábornak szüksége van. Bartók parancsnokot méltán megilleti az elismerés. Látszik, hogy lélekkel kezeli a cserkész ügyét. Kicsiny csapatának minden szükségét előteremt, ami megszerezhető. Hogy ez nem kis fáradságába, utánjárásába kerül, azt rögtön láthatja, aki az intézésbe betekint. Körülnéztük a többi cserkész táborokat (nagy számmal vannak a Balaton mellett) de a Fonyódon táborozók közül a Damjanics csapatnak van a legkedvezőbb elhelyezése. Bátran állíthatom, hogy a szülők teljes megnyugvással lehetnek, hogy fiuk jó helyen van a balatoni táborhelyen.

Sz. F.-né.

Az Országos Szőlészeti Egyesület ülésének folytatása.

Dr. Knézy Lehel választmányi tag a beíró fogyasztás érdekében kívánatosnak tartja, hogy a tisztviselőosztály fizetését a drágulási indexnek megfelelően száz száza átkal emeljék. A békebeli fogyasztóképességgel telruházott tisztviselő, ha igényeit normálisan kielégítik, javára lesz a termelőnek, iparosnak, kereskedőnek s általában az egész gazdasági életnek. Ezt kívánatosnak tartja még az állami beruházási politika csökkentése árán is, mert egészen bizonyos, hogy a megerősödött tisztviselő maga is fog építkezni, beruházni s a gazdasági életből ez a pénz hiányozni nem fog.

Javasolja, hogy a kormányhoz intézendő memorandumban vegyék fel a tisztviselői fizetések végleges rendezését éppen a termelők érdekében.

A felszólalások bizonyosságai voltak a fenyegető veszély tudatának, de az aggodalmakat némileg enyhítette mégis az elnök jelentése, hogy két hét előtt is jártak a pénzügyminisztériumban s állandóan felszinen tartják a kérdést. Jó akarat ígéretekben van is, de a pénzügyi nehézségek szinte leküzdhetetlennek látszanak. A maga részéről jelenti, hogy a jövő hét folyamán összehívul az országos bérbizottság is: megvárandónak tartaná annak állásfoglalását is.

A képviselőházat az egyik részről megteit javaslat szerint csak a szőlősgazdák érdekében össze-

hivandónak — most a nagy munkaidőben — nem tartaná cél-szerűnek, de kívánatos, hogy minden érdekeltség keresse fel a maga képviselőjét a szőlősgazda érdekek támogatására.

A választmány végül is abban állapodott meg, hogy a rövidesen összeülő országos borászati bizottsággal egyetértve az elhangzott kívánások lényeges részeit memorandum alakjában juttatja az illetékes miniszterek elé s ha a kérelmek meghallgatásra nem találják, akkor öszre országos szőlősgazdaggyűlést fog rendezni.

Hétfőn kezdődik Baján a tanítóképezdében a német kisebbségi iskoláknál működő tanítók továbbképző tanfolyama.

Jelentettük már, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter a nagyszűnődő folyamán a bajai állami tanítóképző-intézetben a kisebbségi iskolák tanítói részére tanfolyamot szervez.

A tanfolyam jövő hétfőn, augusztus 6-án kezdődik s augusztus 18-ig tart.

A kultuszminiszter először Brunovszky Rezső tanítóképezdei című főigazgatót bízta meg a nemzetiségi vidékeken működő tanítók tanfolyamának vezetésével. Brunovszky főigazgató azonban nem vállalta, mire a kultuszminiszter Szilágyi János tanítóképezdei tanárt bízta meg a tanfolyam vezetésével, valamint annak a tervnek kivitelével is, hogy a tanfolyam hallgatóival tanulmányügyi kirándulást rendezzen az

illető nemzetiségi vidék azon községébe, ahol a vidék nemzetisége a legmagasabb, legerőteljesebb kulturát tudta kifejteni.

A tanfolyam vezetője azt tervezi, hogy Katymáron rendezik meg ezt a tanulmányügyi kirándulást, amely község nemcsak esinos és kulturált, de már oda-jutott, hogy nemrégiben kulturházat is emeltek ott, amit nagy ünnepélyességgel avattak fel, mint a bácskai németajkuak kulturképességének dokumentumát.

A tanfolyamon a nem magyar tanítvány iskolák részére kiadott rendeleteket is ismertetni fogják s tájékoztatást adnak a tanfolyam hallgatóinak a hazai nemetség települési viszonyairól, történetéről és földrajzi elhelyezkedéséről.

Tilos Baján a gatyaviselet.

A rendőrség előállított egy falusi kiscgazdát, aki könnyű magyarban jött be kocsin a bajai hetipiacra.

Egy belvárosi kereskedő hívta fel a figyelmünket az alábbi kis historiára. Baján tilos a falusi gazdáknak fehér patyolat miégymásban megjelenniök. Az elmúlt napokban történt, hogy egy rendőr felelősségre vont egy ilyen kényelmes nemzeti viseletben a városba jött kiscgazda-egyént s figyelmeztette, hogy ez a régi módi viselet ma már nemcsak divatját multa, de egyenesen tilos is. Mivel pedig a falusi magyar paraszt józan esze nem fogta fel azt, miért nem szabad az, amit az apja is így csinált, de meg jó maga is évtizedekkel át és tiszteletlen kijelentéseket fűszerezve a városi nagyságák viselete feletti kritikáját, feleselni kezdett a rendőrről, mire a rendőr előállította a kapitányságra.

Eddig a kis hír, ami — mit tagadjuk — vegyes érzelmeket váltott ki belőlünk. Mi is tudjuk, hogy a fehér patyolat gatyolin nem egészen nyugateurópai férfidivat s még csak nálunk sem szalonmászsig-viselet. A könnyű magyar divatja még abból az időből való, amikor a bokorugros viganó is divatban volt. Bor-

juszáju ing s árvalányhaj nélkül szinte elképzelhetetlen a fehér alsónemű divat, amely elsősorban a múlt század közepén a betyáromantika virágzása idején a szegénylegényeknek volt az egyenruhája. Ezekből az üldözött s bujdosó betyároktól örökölték a mezők örök szerelmesei: a csikósok, bojtárok s egyéb ilyen elemek az állattenyésztés köréből, akiknek az a hírük, hogy nyereg alatt puhított lóhúst esznek s kumiszt isznak.

A borjuszájú-ing és patyolat gatyolin divatját 30—35 évvel ezelőtt a magyar népszinműirodalom tette irodalomképessé, mert senki meg nem botránkozott rajta, amikor a Göndör Sándort személyesítő bablonkás ilyen ancugban jelent meg a színpadon.

A puszták, tanyák, tallók népének ma is ez a kényelmes nyári viselete. Aki tanyára megy, annak el kell készülvén lennie, hogy ilyen viseletet talál s azon nem szabad megbotránkozni.

Érthetetlen tehát, hogy éppen a bajai rendőr botránkozott meg ezen a falusi törpe és kiscgazda divaton. Pedig hát nem lehet

olyan megvetendő viselet az, — hisz minden férfinak van a fehérnemű szekrényében, — hanem azért sem, mert hisz nem olyan régen Magyarországon járt lord Rothermere fia: Esmond Harmsworth angol alsóházi képviselő, aki a Hortobágyon maga is kipróbálta a borjuszájú inget, a hóféhér bő, ráncos gatyát, a pörge kalapot az árvalányhajjal és a cifra szűrt, illetve subát. Az összes lapok közölték róla a fényképfelvételt.

De nekünk egyébként is eszünkbe jut, hogy néhány évvel ezelőtt a kiskőrösi kerületben fellépett egy paraszt képviselőnek, Lucza Pál, aki gatyában járt faluról-falura korteskedni s így tilt be annak idején a Nemzeti Kávéházba is: megbámultuk, de nem botránkoztunk meg rajta, mert tudtuk a bibliából, hogy jaj a megbotránkoztatónak.

Mi a legnagyobb mértékben perhorreszkáljuk a falusi kiscgazdák ilyen torturás molesztálását is. Elég, ha kövezetvámval, helypénzzel s mit tudom még mivel zaklatják, mit kötnek még bele a kényelmes viseletébe is. Mit törődünk mi a gatyakoreccal?

A városi polgárságnak már csak azért sincs inyére ez a kultúrölényes rendőri tulbulzalom, mert ez alkalmas mód arra, hogy a falusi gazdákat elriassza a bajai piacról az ilyen szekaturákkal, aminek viszont a városi lakosság issza meg a levét avval, hogy a kevesebb áru fevonulása a bajai piacra árdragulást és az életünk megkeserülését jelenti.

Mi különösen fontos államfenntartó elemnek tekintjük a kiscgazdát; politikailag nemzeti szempontból megbízható, munkája pedig alapja az egész állami létnek, mindennemű más foglalkozási ág boldogulásának. Jó termés — jó letet, rossz termés gondot jelent az állami, autonómikus és magángazdálkodásnak egyaránt.

A polgármester amerikai utjáról tartott előadásorozatokból különösen leszürtük azt a tanúságot hogy Amerika nagyságának alapja a szabadság. Az állam nem avatkozik bele polgárai magánügyébe s valóságos dytáram-bust hallottunk az ottani rendőrök kiválóságáról, kik tapintattal s csak szükség esetén lépnek fel s érvényesítenék komoly ügyekben az állam hatamát.

A, tulságos szabályozás kiöli az emberekből az egyéniséget s ha néhány ijedős öreg nénike rögtön rendőrré kiabál — azért nem kell a rendőrnek rögtön fellépni és intézkedni.

Ne bántuk a mi kiscgazdáinkat; inkább éreznie kell, hogy a város épen olyan szeretettel fogadja falai közé, ha egy kosár burgonyát hoz, mint amikor kocsiszámra hozza be eladni valót.

Az ősi ruházatát pedig hagyjuk meg neki. Örüljünk, hogy ősi régi szokásait, hagyományait, egészen bizonyos, hogy nagy nemzeti válságok döntő élet-halál küzdelmek idején a gerinces

Bajai Cementárugyár R. T. Baja.

Gyártelep: Világos u. 8. (Állatvásártér) Iroda: Dr. Bajai Ernő, Haynald u. 13. Telefon 225
Ajánlja kitűnő minőségű gyártmányait: mozaiklapokat, cementlapokat, cemencserepet, kutgyűrűket, cementcsöveket minden méretben, betonkerítéseket és mindenféle cementárut. — Műkőmunkák szakszerű kivitelben. — Aljardó raktáron: Uszodi dunakavics, cement, műközuzalék, cementfesték.

Éliásné fűző
magnit
alattURA
Raktáron
készíték
TOILET
HARISNY
MELLÉ
GYÖGY
Egészség
nemű illa
Alakítás

ELŐ:
Bajaszentiv
szőlő termé
szántó, avagy
felelő barna ho
Bajaszentiv
6750 01 kasa
mók.
Bajai emelet
szoba, kony
szoba, cseléd
Földsvint: 2
konyha, elősz
2 mosókonyha
let, udvar fás
hozadék 400 pe
Baján sarokh
nagy pince, ü
azonkívül fres
hozadék 960 pe
Baján család
szoba, 1 beny
konyha, mosók
udvar, beépítet
gyümölcsfakkal
Baján: Csál
nyerő benyomá
éléskamra, fás
lyosó, eső-ut p
Baján kis o
konyha, nyitott
01 telken, ca
Bajaszentiv
éve fennálló sz
udvari, 1 cseléd
nyitott folyosó,
fészer, baromfi
sitva és szőlő

ID PRAMOS
Baja, Vadszár
az O. F. B. által
forgalmának

Hercenón,
köves ut mel
lommall szem
Hercenón, S
Horthly-

Kele
kisebb és nagy
szántóföldet,
részenyélme
id PRAMOS
Baja, Vadszár
az O. F. B. által
forgalmának

Star
dobozos em
Kapható
Krausz Test

öntudatos, agyon hem regulázott, önállóságához szokott állampolgár kiválóbb katonai egyéniség — mint az, amely mozogni sem mer, mert keresi a regulát, hogy mit is csináljon

HIRES.

Megérkeztek a tanonc-cserkészek. Julius 20-án mentek a dunaszentbenedeki nyári táborba az 560. sz. IV. Károly király cserkészek Unterreiner Károly hitoktató vezetésével. A tanonc-cserkészek hétfőn este tértek vissza hajón Bajára s a hajóállomásról lampionos menettel és trombitaszóval jöttek be a városba, ahol kellemes feltűnést keltenek.

Értekezlet a kereskedelmi és iparkamarában a fiatalok éjjeli foglalkoztatásáról. A fiatalok éjjeli foglalkoztatásáról szóló nemzetközi egyezményt most kodifikálják a kereskedelmi minisztériumban. Az erre vonatkozó tervezetet a minisztérium most leküldötte a szegedi kereskedelmi és iparkamarának, hogy a javaslatra tegye meg észrevételeit. A kamara ebben az ügyben összehívta az iparos beltagokat és az érdekképviseleteket, azonban az értekezlet érdemleges munkát nem végzett, miután a hatalmas anyagot nem volt módjában kellőleg át tanulmányozni. Így azután abban állapodtak meg, hogy a tervezetet kiosszák az értekezlet tagjai között és az ülést néhány nap múlva újból összehívják.

Új hid Solt és Dunaföldvár között. A napokban tartották meg a helyszíni szemlét és tárgyalást Dunaföldvártól az érdekeltek hatóság, szakközögek és érdekeltek részvételével Dunaföldvár és Solt között építendő Duna-híd ügyében. A tanácskozáson elhatározták, hogy a hidépítést, amely három évet vesz igénybe, még a nyár folyamán megkezdik. A szakértekezlet egyúttal megállapította az építés tartamára a hajózás és tutajozás részére szabadonhagyandó állványozási nyílások méreteit, továbbá a forgalmi és rendőri szabályzat alapelveit.

Kigyulladt kaszáló. Kedden délután 12 órakor az alvén egy határban tüzet jeleztek. A tüzoltók kivonultak s látták, hogy a császlai országuton egy olyan területen, ahol azelőtt valamikor vadvíz volt, ég a száraz kaszáló. A tüzoltók eloltották a tüzet, amely Pestalics Istvánnak földjén mintegy 300 négyszögölnyi területen hamvasztotta el a szénát.

Sportmés közés Bácsalmási SC — PSC komb. 3:0.

Székelési zavarok, bél-görcs, puffadság, gyomorszárdulás, izgalmi állapotok, szívedegesség, félelemérzés, bódultság stb. eseteinél a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a **Ferenc József** víz használata a sok év-ívás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben

Tűz a szőlők közt. Kedden este fél 9 órakor jelzett tüzet a toronyőr a Pollák-butorgyár közelében. A tüzoltók teljes felszereléssel vonultak ki, tüzet azonban nem találtak. Erre a tüzoltók tovább mentek a szőlők közt s dr. Fehérvári Dezső kir. közjegyző szőlőjénél rábukkantak a tüzre. A nagy szárazságban kigyulladt a rőzse és a felhalmozott levél és trágya, amit a szőlőművelők kezdtek oltani, de amit végül is a tüzoltók oltottak el teljesen.

Bucsu sző a bajaiakoz. Mindazon hajai, illetve bácskai jóbarátaink és ismerőseink, akiket Zalaegerszegről történt hirtelen elköltözködésünk alkalmával, az idő rövidsége miatt személyesen elbucsuizni nem tudunk: fogadják ezúton a legszívélyesebb búcsúüdvözlésünket. Kubitskáké.

Előkészületek a bajai színháznyitására. Fodor Elek, a pécsi Nemzeti Színház igazgatóhelyettese Danis Jenő főtitkár és Sugár Gyula főrendező társaságában Baján tartózkodik az augusztus 30-án megkezdődő színházi előkészítések céljából. Ma reggel már hatalmas falragaszokon közlik az előzetes jelentést, mely a tagok teljes névsorát tartalmazza. A sok régi tag és a társulat jó nevekkel való felújítása, mint Pintér Bőske, Vincze Emmi, Erkel Gaby, Putnoki Bálint, Szalay Károly, Rácz Erzsébet, ki a budapesti Városi Színházban hatalmas sikerrel játszott a Kis Jód címszerepét. Barna Mária már előre is biztosítja azokat a nagyszerű és nívós előadásokat, melyeket közönségünk Fodor Oszkár színtársulatától már rég megszokott. Bérletelőjegyzések Fodor Elek h. igazgatónál telefon útján is bejelenthetők. Telefonszám 18.

MOZI.

ORIENT EXPRESS.

Az idei filmszezon legsikerültebb német alkotása ezen alaposan felépített drámai fordulatokban bővelkedő mestermű. Főszerepében Lil Dagover pompás aszszonyi szépsége és kivételes művészete mellett Heinrich George széles skálájú, erőteljes drámai játék nagyszerű ellentétet ad.

Augusztus 1-én, szerdán kerül az **Uránia** vásznára és kísérelő filmje az „Egy mindenki ellen” című szenzációs bravurfilm lesz, melynek főszerepét a bravuros Carlo Aldini alakítja.

Molnár

legszebben fest-tisztit-mos.

Gyászruhák 24 óra alatt festenek Vidékre naponta postai szétküldés Plisszírozás, gouvrirozás, Hőfehér és tükörfényes gallérok

Főüzlet: **SZEKSZÁRD** Corsó Flóküzet **BAJA**, Erzsébetkir. u 16 **TOLNA**, Szekszárdi ut 12. Ezüstéremmel kitüntetve. — Alapítotott 1913. évben.

Lakás kerestetik.

Két szobás lakás lehetőleg a belváros területén november 1-re kerestetik. Ajánlat a kiadóhivatálnál adandó le.

Butorozott szobák

teljes ellátással, fürdőszoba és zongorahasználattal, elsősorú étkezés.

Ebéd-bérletek

házon kívül is, tizes ebéd-szelvények is válthatók. Előjegyezni lehet:

KRAUSZ NÉ Dancinger Katica Madách Imre ucca 14.

Remington
írógépek, elismert legjobb minőségben, 18 havi részletfizetésre.
Képviselő: **Fränkel és Horváthnál**

TEGLA
CSEKEPARUK:
Fával égetett téglá préselt nyersfalazati téglá hatsarkos járda-tégla kiskonyha lapok, kúttégla újitaki asbest pala, hódfarku cserép hornyolt cserép, cement cserép keramit téglá, chamotte téglá chamotte liszt
CEMENTÁRUK:

Diszes cementlapok legnagyobb választékan, egyszerű cementlapok safalapok választáinak mozaik lapok, betonlapok kerítésnek beton és műkölépcsők, betonoszlopok, kutgyűrűk kúttéglapok, kutmedencék esővízmedencék, cementhorók betoncsövek, itatóvályuk dísznővályuk, lábazati kövek sirkerítések

ÉPÍTÉSI ANYAGOK
1a. darabos, fával égetett mész duna- és bányahomok biber elszigetelő anyag fehér és sárga kőpor fehér és színes granitto elszigetelő lemez, cement festékek portland cement, stuccatur nád kétránypapír, dolomit, kavics.
Elvállalunk burkolati és bármiféle beton-munkákat. A legjutányosabb napi áron helyszinre szállítja:
Grünhut és Társa
Telefon 160.
Városi mintaraktár: Türr István ucca 5. szám alatt. Telefon 234.

Éliásné
füző
magnit
alatt
Raktáron
készítet
TOILET
HARISNY
MELLÉ
GYÖGY
Egészség
nemű illat
Alakítás

ELŐ:
Bajaszentiv
szőlő termés
szántó, avagy
felelő barna ho

Bajaszentiv
6350 □ 61 kasz
szántó és
barna ho
6350 □ 61 kasz
szántó és
barna ho
Baján emelet
szoba, konyha,
szoba, cseledősz
féru, villanyvíz
Földszint: 2 sz
konyha, előszob
2 mosókonyha,
let, udvar fásit
hozadék 400 pe
Baján sarokh
nagy pince, ud
azonkívül fres
hozadék 960 pe
Baján család
szoba, 1 benyit
konyha, mosók
udvar, beépített
gyümölcsfákkal
Baján: Csál
nyerő benyomó
élekkamra, fás
lyos, esőút p

ID PRAHMOS
Baja, Vársztr 3
az O F B által
forgalmának
rodája

Hercsán,
kőves ut mel
személyesen uj
h-
mely a mult
ben korcsma
belyüzlet is
eladó. Érde
Hercsán
Hortly-

Ker
kisebb és nagy
szántóföldet,
részenyeit meg
id PR
WILMOS
Baja, Vársztr
által en
forgalmának
rodája

Star
dobozos em
Kapható
F 6 1
Krausz Test
dánai

FIGYELEM.

Özv. Perger Vincéné

fényképezési műterme Baja, Batthyány Lajos u. 16.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy férjem elhalálása folytán műtermünket a régi helyen tovább folytatom.

Műtermemet a kor igényeinek megfelelően a legmodernebbül újra berendeztem, atalakitottam és a művészi felvételekhez nélkülözhetetlen új gépekkel szereltem fel. A műterem vezetésével a budapesti szakkörökben is elismert, művésziessé dolgozó

HALMOS MIKLÓS fényképész urat sikerült megnyernem,

kinek sok évi önálló budapesti és külföldi gyakorlata biztosíték a n. é. közönségnek arra, hogy a legkényesebb igényeket is ki fogják elégíteni.

Kérem a n. é. közönséget, hogy mint a múltban férjemmel úgy továbbra engem is b. megrendeléseivel támogatni sziveskedjék.

Készítünk művészi fényképfelvételeket fényképnagyításokat bármily régi kép után is teljes sikerrel. Csoport és menyasszonyi képeket is készítünk, kívánatra házhoz is jövünk

Különleges speciális gyermekfelvételek modern művészi kivitelben. **Jutányos arban.** A n. é. közönség szíves pártfogását kérve vagyok tisztelettel

ÖZV. PERGER VINCÉNÉ.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy f. évi július hó 16-ától kezdve az O. F. B. által engedélyezett

Ingatlanok forgalmának közvetítési irodát

létesítettem. Főtörökvésem oda irányul, hogy a hozzám forduló nagyszámú ügyleti feleimet, mindenkor tisztességesen, becsületesen, lelkiismeretesen és a szakértelmem legnagyobb kimerítése mellett kiszolgáljam és ezáltal úgy a helybeli, mint a vidéki n. é. közönség szíves elismerését kiérdemeljen, amiért is szíves pártfogásukat kérem. **Baja, 1928. július hó. Kiváló tisztelettel**

id. Prachár Vilmos
Gróf Bethlen István (Vár-ár)-tér 3.

Mindenkit érdekel

a közelben piacra kerülő kis

Puch-autó

Érdeklődni lehet a körzetképviselőnél:

Bohner és Társai cégnél,

Baja. Telefon 256.

Hirdessen a Független Magyarorszában.

C E M E N T,

CSERÉP, DESZKA,
LÉC, ÉPÜLETFA,
KÁTRÁNYPAPÍR

olcsó áron, nagy választékban kapható

POLLÁK lakárgépezésében.

Nyomtatványait

mielőtt beszerezné, kérjen ajánlatot a CORVIN-nyomdától. **Baja, Mátyás király-tér 8. sz.**

Főtéren szép 4 szobás lakás kiadó.

Bövebbet Szent István tér 7. alatt

Magyar Vasutak Autóközlekedési Vállalata R. T. Budapest.
(MAVART.)

Menetrend érvényes 1928. évi augusztus hó 1-től.

Baja - Sükösd - Császártöltés - Hajós - Kalocsa

Vonat szám		Állomások	Vonat szám		
2	4		1	3	
530	930	Baja	érk.	54	820
540	940	Bajaszentistván	érk.	50	810
550	950	Érsekcsanád	érk.	45	755
610	1010	Sükösd	érk.	42	730
620	1020	Nemesnádudvar	érk.	34	710
630	1030	Hild megaló	érk.	32	700
640	1040	Hajósi pincék	érk.	24	640
A	A	Bejárás Császártöltésre	érk.	-	630
650	1105	Átszállás: Kecel-Hajós felé.	érk.	-	A
710	1125	Hajós közseg	érk.	21	610
730	1145	Miske	érk.	12	550
		Kalocsa	érk.	530	930

Kalocsa - Hajós - Császártöltés - Sükösd - Baja

Vonat szám		Állomások	Vonat szám		
1	3		2	4	
530	930	Kalocsa	érk.	54	730
550	950	Miske	érk.	42	710
610	1010	Hajós	érk.	33	650
620	1015	Hajósi pincék	érk.	30	640
630	1035	Bejárás Császártöltésre	érk.	28	A
700	1100	Átszállás: Kecel-Hajós felé.	érk.	-	A
710	1110	Hild megaló	érk.	22	630
715	1125	Nemesnádudvar	érk.	20	620
745	1145	Sükösd	érk.	12	610
755	1155	Érsekcsanád	érk.	9	550
815	1205	Bajaszentistván	érk.	3	540
		Baja	érk.	534	930

* jelzett 3-4. számú vonat k. úgy Bajáról, mint Kalocsáról csak Hajós-pincékig és vissza közlekednek, ahonnan átszállással lehet mindkét irányban tovább utazni. Az 1-es és 6-os számú járatok árukezelő járatok, a többi gyorsjárat, árukezelés nélkül. - Az 5b és 6b menetrend csak szerdán és szombaton érvényes.

(Piaci járat.) Kalocsa - Fajs - Dusnok (Csak szerdán és szombaton)

Vonat szám		Állomások	Vonat szám		
1	3		2	4	
600	1300	Kalocsa	érk.	19	750
610	1310	Bátya	érk.	14	740
630	1330	Fajs	érk.	7	720
649	1350	Dusnok	érk.	-	700

Baja - Csávoly - Felsőszentiván - Jánoshalma

Vonat szám		Állomások	Vonat szám		
1	3		2	4	
-	1300	Baja	érk.	37	800
-	1340	Csávoly	érk.	21	715
500	1350	Felsőszentiván	érk.	17	705
515	1410	Rém	érk.	17	650
540	1430	Borota	érk.	10	630
602	1500	Jánoshalma	érk.	-	610

Ezen a vonaton a Bajáról kiinduló Mészáros és Neficzer vállalat autóbúsa naponta közlekedik reggel és délután.
Kérjük a közönséget a saját érdekében, hogy ellenőrizze a menetjegyeit. Menetdíj kilométerenkint 10 fillér, a legrövidebb távolság 40 fillér. A járatok menetrend szerint közlekednek, de az esetleges késésekért vagy egyes járatok esetleges elmaradásáért felelősséget nem vállalunk.
Budapest, 1928. augusztus 1.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajtóján Baján.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Ideai per...
aká...
kicsinyben...
jobb minősé...
den mértékbe...
méhek, üres...
egy 500 kgos...
teljesen...
Böröc
Petöfi Sándor

Első...
tök és ub...
Utry Pa
Erzsébet kir...
Telef...

Myar...
vaságyak...
oicsón...
UTR
Erzsébet kir...
Telef...

TEC
LEGOLO...
MOHÁCSI...
ÉS DUNA...
DÉLMAGY...
LEGNAGY...
LAGYÁR...
GYEIE...
SITÓ...
POLLÁK
fakeresked...

Julius 30-tól...
reggel...
Dr. Mak
és Gyar...
gyógyász...
éjjeli sz...
Az Ogye...
vasárnap dé...
a közönség...